

Directoraat-Generaal Wonen, Wijken
Directie Stad en Bouw
Cluster Bouwkwiteit

Rijnstraat 8
Postbus 30941
2500 GX Den Haag
Interne postcode 220

Telefoon 070-3392133
Fax 070-3391253
www.vrom.nl

Rijksbouwmeester
mw. Liesbeth van der Pol
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

advies over toekomstige schoolgebouwen in relatie tot klimaatverandering binnenmilieu

Datum	Kenmerk
9 september 2008	DSB 2008076382

Geachte mevrouw van der Pol,

Op 2 juli jl. hebben Staatssecretaris Dijksma en ik in de Tweede Kamer overleg gevoerd met de algemene commissie voor VROM en WWI over de aanpak van het binnenmilieu in basisscholen. Dit naar aanleiding van de kabinetsvisie binnenmilieu basisscholen die in februari 2008 is aangeboden aan de Tweede Kamer (31 200 VIII en 28089, nr. 152). In deze brief is een aanpak voorgesteld om het binnenmilieu van scholen de komende 15 jaar te verbeteren waarbij aangesloten wordt bij de huidige verantwoordelijkheidsverdeling. Een aanpak waarbij enerzijds aansluiting wordt gezocht bij de natuurlijke verbetermomenten van basisscholen (renovatie en groot onderhoud) en die er anderzijds op gericht is de gebruikers van scholen bewuster te maken van hun ventilatiegedrag zodat het gedrag wordt aangepast. De Tweede Kamer kon zich op hoofdlijnen in deze aanpak vinden. Deze brief aan de Tweede Kamer inclusief de bijbehorende onderzoeksrapportages heb ik bijgevoegd.

Tijdens dit debat kwam ter sprake of (het voorschrijven van) hoge klaslokalen mogelijk bijdraagt aan een beter binnenmilieu in scholen (frisse lucht en controle van warmte in klaslokalen). De Kamer zou hier graag een onderzoek naar gedaan zien worden. Ik acht dat evenwel suboptimaal, aangezien het Bouwbesluit een prestatiebeginsel kent, waarbij hogere klaslokalen wellicht één van de oplossingen is. Bovendien zou die extra eis kostenconsequenties kunnen hebben die op dit moment niet gedragen kunnen worden. Wel acht ik het zinvol om breder te bezien of de huidige manier van het bouwen van basisscholen voldoende toekomstbestendig is om een goed binnenmilieu te borgen of dat er – bijvoorbeeld om voorbereid te zijn op eventuele klimaatveranderingen (oververhitting) - bouwkundige vernieuwingen noodzakelijk zijn (in de zin van bouwprestaties). Relevant hierbij is dan ook de vraag welke consequenties uit dit alles voortvloeien voor het Bouwbesluit en de bekostiging van schoolgebouwen (bouwkosten, exploitatie).

Ik heb de Tweede Kamer toegezegd over deze materie advies te willen inwinnen bij u als rijksbouwmeester. Gezien uw kennis van en ervaring met de kwaliteit van gebouwen in het algemeen en scholenbouw in het bijzonder zou ik mijn vraag echter nog willen verbreden. Wat is uw visie op een toekomstbestendige scholenbouw? Naast een goed binnenmilieu denk ik bijvoorbeeld ook aan

aspecten als duurzaamheid, kwaliteit, innovatie, maar ook aan de mogelijke functies van een schoolgebouw en de positie van een multifunctioneel schoolgebouw in bijvoorbeeld een wijk. Welke partners zijn hierbij te interesseren als het gaat om expertise en financiële draagkracht?

Hierbij doe ik u, mede namens Staatssecretaris Dijkema, dan ook het verzoek om ons te adviseren over een toekomstbestendige scholenbouw in brede zin (waaronder specifiek in relatie tot het binnenmilieu) en de mogelijke consequenties hiervan voor de (bouw)regelgeving en bekostiging van basisscholen. Uiteraard kan de vraagstelling verder worden besproken.

Tevens verzoek ik u aan te geven op welke termijn u dit advies gereed zult kunnen hebben.

Hoogachtend,

De Minister voor Wonen, Wijken en Integratie,

Drs. Ella Vogelaar